

3. Bo

TENDING TO G-D'S CHILDREN

Parenting Isn't Only About You

Parenting can be **overwhelming**.

How does one find **strength** to raise normal kids?

TEXT 1a

BEREISHIT
(GENESIS)
18:19

“I have known him because he instructs his children and his household after him that they should keep the way of G-d to perform righteousness and justice. Therefore, G-d will bring upon Abraham [the blessings] He spoke concerning him.”

כִּי יִדְעֹתִיו לְמַעַן
אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת בְּנָיו
וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו,
וְשָׁמְרוּ דֶרֶךְ ה'
לַעֲשׂוֹת צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט, לְמַעַן הֵבִיא
ה' עַל אַבְרָהָם אֶת
אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלָיו:

TEXT 1b

THE REBBE,
HAYOM YOM,
8 TAMUZ

“G-d cherished Abraham primarily because “He instructs his children and his household.” Now, the word “instructs” (*yetzaveh*) can also mean “connects.” In other words, all of Abraham’s achievements pale in comparison to his instructing and connecting others as well—making them, too, meritorious.”

מְצִינּוֹ דְעֶקֶר חֲבָתוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם
אָבִינוֹ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הִיא
“לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה —
כְּפִרוּשׁוֹ, וַיַּחְבֵּר — אֶת בְּנָיו
וְאֶת בֵּיתוֹ.” הַיְיָנוּ, דְּכָל גּוֹדֵל
עֲבוֹדָתוֹ בְּהַנְסִינּוֹת אֵינוֹ
בְּעֶרְףְּ לְגַבִּי הָאֵל דִּי־צִוָּה וַיַּחְבֵּר
אַחֲרֵיהֶם, מִהַ שְׂיִזְכֶּה אַחֲרֵיהֶם.

TEXT 2

MALBIM,
MISHLEI 22:6

“Train a child according to his way; even when he grows old, he will not turn away from it.”
 “Malbim: This means that education must be tailored to the student because every person is naturally adaptive to something else. Intellectually, some are sharp while others are more straightforward, and each needs to be taught accordingly. Or in skill set, each has their own particular niche where they can catch on easily and excel. An educator can identify these by examining what the student is naturally attracted to and strives for.
 “Once identified, the educator must tailor their instruction according to each student’s intellectual makeup and skill set.
 “If one follows this approach, then “even when he grows old, he will not turn away from it.” However, if one educates a child without taking their unique natural inclinations into account, the instruction will fail the test of time.”

“חנך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה”:
 מצווה שיהיה החינוך על פי דרכו. כי כל אדם מסוגל מטבעו לענין אחר, בין בדעות — יש שמוחם חז, ויש ששכלם ישר בלתי מחודד, וצריך ללמדם כפי ההכנה שנמצא בו. ובין במעשים — יש שמוכן לאומנות מיוחדת, ולמידה מיוחדת, ויקבל אותה בקל, וזה יוכר בהנער לפי התשוקה. ולפי מה שמשתדל בעצמו באיזה דבר מיוחד — צריך לחנכו לפי דרכו ולפי הרושמים שיש בו אל מה שהוא מוכן אליה, שאז, לא יסור ממנה גם כי יזקין. לא כן אם יחנכוהו אל מה שהוא זולת טבעו.

TEXT 3

RABBI SHALOM
DOVBER
SCHNEERSOHN,
TORAT SHALOM, P. 54

“Just as putting on *tefilin* every day is a Scriptural commandment incumbent on every Jew, regardless of whether he is a great Torah scholar or a simple person, so, too, it is an absolute obligation for every Jew to dedicate time every day to thinking about his children’s education. One must do everything in their power—and indeed, more than what is in their power—to see to it that our children follow the path in which they are being guided.”

אט אזוי ווי הנחת תפילין בכל יום איז א מצוה דאורייתא אויף יעדער אידן, אהן א חילוק צי א גדול שבתורה צי א איש פשוט — אט אזוי איז א חוב גמור אויף יעדער אידן טראכטן יעדער טאג א האלבע שעה וועגן דעם חינוך פון קינדער, און טאן אלץ וואס בכוחו איז צו טאן, און יתר מכפי כוחו, פועל זיין ביי די קינדער, אז זיי זאהלען גיין אין דעם דרך וואס מי איז זיי מדריך.

We learn from Avraham that educating kids is **imperative** as each person is a whole world.

An enormous amount of **effort** is required to teach each child in their **individual** way!

TEXT 4

MALBIM,
MISHLEI 22:6

“One must begin educating their child from a very young age, training them to be wholesome. This training should include intellectual pursuits, proper behavior, and desirable character traits. It needs to begin early because whatever the child will be accustomed to from a young age will develop into strong habits and leave a great impression upon him or her for the rest of their lives. If the training begins at a later age, however, the habits will not become deeply embedded and, with the passing years, will eventually fade.”

שיחנכו את הנער, והוא שירגילנו מנעוריו אל השלימות, אם בדעות, אם במעשים ובמידות. כי ההרגל שיורגל בנעוריו, יעשו בו חקוי עצום ורושם שמור בנפש, לא יסור גם לעת זקנה. לא כן החינוך שיתחנך בגדלותו, אין החקוי קבוע בנפש, וימוש ממנו לעת זקנתו.

TEXT 5

RABBI YESHAYAHU
HALEVI HOROWITZ,
SHALAH, GATE OF
LETTERS, CH. 4

“One must begin to train and educate their child to develop good and upstanding character traits—from the moment they begin to talk.”

צריך להרגילו
ולחנכו במידות
טובות וישרות
— מעת שיוכל
לדבר.

TEXT 6

RABBI SHNEUR
ZALMAN OF LIADI,
SHULCHAN ARUCH
HARAV, ORACH
CHAYIM 343:2

“A father is responsible to educate his sons and daughters to observe all the commandments. Consequently, if he finds his child violating a commandment, he must ensure they stop and make sure they know that this is improper behavior. The above applies even to rabbinic edicts.”

אביו, כיון שהוא מצווה
מדברי סופרים לחנך את
בנו או בתו אפילו
במצוות עשה משהגיעו
לחינוך — כל שכן
שמחוייב מדברי סופרים
לגעור בהם ולהפרישם
מלעבור על לא תעשה,
ואפילו על איסור של
דברי סופרים.

In Halacha, parenting is an **expected obligation**.

Parents are mandated to care for their children in **all facets** of their lives

TEXT
7

TALMUD
TRACTATE
KIDUSHIN, 29A

“A father is obligated to circumcise him, to redeem him, to teach him Torah, to marry him off, and to teach him a trade. And some say a father is also obligated to teach his son to swim.”

האב חייב בבנו
למולו, ולפדותו,
וללמדו תורה,
ולהשיאו אשה,
וללמדו אומנות. ויש
אומרים: אף להשיטו
במים.

TEXT 8a

SHEMOT
(EXODUS)
13:1–2

“G-d spoke to Moses, saying, “Sanctify every firstborn to Me, every one that opens the womb [firstborn to their mother] among the Children of Israel, among man and among animals; they are all Mine.”

וַיְדַבֵּר ה' אֶל
מֹשֶׁה לֵאמֹר:
קִדְּשׁ לִי כָל בְּכוֹר
פֶּטֶר כָּל רֶחֶם
בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל,
בְּאָדָם וּבְבְהֵמָה,
לִי הוּא:

TEXT 8b

SHEMOT
(EXODUS)
13:13

“And you shall redeem every firstborn donkey with a lamb, and if you do not redeem [it], you shall decapitate it, and every firstborn of man among your sons, you shall redeem.”

וְכָל פֶּטֶר חֲמֹר
תִּפְדֶּה בְּשֵׂה, וְאִם
לֹא תִפְדֶּה —
וְעֲרַפְתּוּ, וְכָל
בְּכוֹר אָדָם בְּבְנֵיכֶם
תִּפְדֶּה:

TEXT 9

MAIMONIDES,
MISHNEH TORAH,
LAWS OF PRIESTLY
GIFTS 11:1, 6

“By a biblical positive command, each Israelite must redeem his son, the firstborn of an Israelite mother, as the verse states, “Every firstborn belongs to Me”; and it is written, “You shall have the firstborn of man redeemed.”

“This duty is applicable everywhere and at all times. For what price does he redeem him? For five shekels, as the verse states, “The redemption price for the child of one month is the equivalent of five shekels.”

מִצְוֹת עֲשֵׂה לְפָדוֹת כָּל אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל בְּנֹו שֶׁהוּא בְּכוֹר לְאִמּוֹ הַיִּשְׂרָאֵלִית, שְׁנֵאָמַר (שְׁמוֹת לַד יט): "כָּל פֶּטֶר רָחֵם לִי". וְנֵאָמַר (בַּמִּדְבָּר יח טו): "אִךְ פְּדֵה תִפְדֶּה אֶת בְּכוֹר הָאָדָם".
מִצְוָה זוֹ נוֹהֶגֶת בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל זְמַן. וּבְכִמָּה פוֹדֶהוּ? בְּחֲמִשׁ סְלָעִים, שְׁנֵאָמַר (בַּמִּדְבָּר יח טז): "וּפְדוּיֹו מִן חֲדָשׁ תִּפְדֶּה".

TEXT 10

THE REBBE,
LIKUTEI SICHOT
11, P. 45

“One of the practical differences between the two approaches: “If the father, for whatever reason, neglected to redeem his firstborn while a baby, who would be obligated to pay the five coins when the child grows into an adult?”

“According to the first approach—that the “redemption” is essentially the son’s mitzvah—the adult son would naturally be *obligated* to redeem himself and pay the money.

“According to the second approach, however—that redeeming his son is the father’s own mitzvah—even after the child turns into an adult, the father retains his obligation to perform the redemption.”

מהנפקא מינה לדינא בין שני האופנים:
אם לא פדאו אביו בקטנותו עד שגדל הבן, על מי מהם מוטל חיוב הפדיה?
דאם נימא כסברה הראשונה, שעיקר מצות הפדיון היא חובת הבן — הרי בנידון זה, שגדל הבן וכבר ראוי הוא — ולכן גם חייב הוא — לפדות את עצמו, נפקע חיובו (ובמילא גם זכותו) של האב בפדיית בנו בכורו.
אבל אם נימא שהחיוב מעיקריה הוא על האב, הרי גם לאחר שגדל הבן ולא נפדה עדיין נשאר האב בחיובו ובזכותו.

Is redeeming of the first-born:
 (a) as the **son's** obligation, which the father performs by **proxy**, or
 (b) as the **father's** personal obligation.

Of course parents love their children, *Halachah* comes in to fill in the gap between **loving** intentions and **proper** child-rearing.

TEXT 11a

“And you shall say to Pharaoh, “So said G-d, ‘My firstborn son is Israel.’”

וְאָמַרְתָּ אֶל פַּרְעֹה,
כֹּה אָמַר ה', בְּנִי
בְּכֹרִי יִשְׂרָאֵל:

SHEMOT
(EXODUS) 4:22

TEXT 11b

“You are children of the L-rd, your G-d. You shall neither cut yourselves nor make any baldness between your eyes for the dead.”

בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה
אַל־תִּקְּחוּם, לֹא תִתְגַּדְדוּ,
וְלֹא תַשִּׂימוּ קַרְחָה בֵּין
עֵינֵיכֶם לְמֵת:

DEVARIM
(DEUTERONOMY)
14:1

TEXT 12

RASHI,
TALMUD
TRACTATE
KIDUSHIN, 30B

“The sages taught: There are three partners in a person’s creation: The Holy One, Blessed be He; the father; and the mother. When a person honors their father and mother, the Holy One, Blessed be He, says, “I ascribe credit to them as if I dwelt between them and they honored Me as well.”

“*Rashi*: “There are three partners.” Elsewhere, the Talmud explains: The man gives forth the white parts in the baby, the woman provides the red, and G-d provides the soul, by “breathing” it into the baby. This soul is what enables the body to see, hear, and speak.”

שלשה שותפין הן באדם:
הקדוש ברוך הוא, ואביו
ואמו. בזמן שאדם מכבד את
אביו ואת אמו, אמר הקדוש
ברוך הוא: מעלה אני עליהם
כאילו דרתי ביניהם וכבדוני.
"שלשה שותפין הן": מפרש
בברייתא במסכת נדה: איש
מזריע לובן שבו, אשה מזרעת
אודם שבו, והקדוש ברוך הוא
נופח בו נשמה, מראה עין,
ושמיעת אוזן ודיבור.

TEXT 13

THE REBBE,
TORAT
MENACHEM
5747:2, P. 650

“Every Jewish child is *G-d’s* child (we call G-d “our Father in Heaven”). The biological father and mother are merely G-d’s messengers who were given the merit to give birth to, raise, and educate this special child.”

בסגנון אחר קצת: כל ילד
יהודי הרי הוא בן של
הקדוש ברוך הוא (“אבינו
שבשמים”), והאב והאם
הגשמיים הם רק שלוחיו
של הקדוש ברוך הוא,
שניתן להם הזכות להוליד
את הילד ולגדלו ולחנכו.

Every parent is entrusted with children who are literally “sons of G-d.”

Thinking about it that way, parenting becomes the mission of a lifetime.

TEXT 14

THE REBBE,
SEFER
HASICHOT
5750:2, P. 455

“Moreover, women have a special advantage over men when it comes to education (and even to discipline). The feminine qualities in women allow them to impart their guidance with intimate closeness, softspokenness, love, and affection (much more than a man can offer). This is especially pertinent in recent times, when it is precisely the loving and warm approach to education (“Train a child according to *his way*”) that bears the most fruit.

ולא עוד אלא שיש יתרון בהחינוך (והתוכחה) דנשים לגבי אנשים — כיון שמצד טבע הנשים נעשית פעולתן בחינוך בלשון רכה, ומתוך רגש של קירוב, אהבה וחיבה (יותר מאשר אצל האנשים), ורואים במוחש (ובפרט בדורות האחרונים), שדוקא בדרך של קירוב ואהבה (“חנוך לנער על פי דרכו”) גדולה יותר הצלחת החינוך.

Knowing that G-d himself **personally** appointed you to care for His child means you are the **right fit**, and you have all the **tools** needed to get the job done.

TEXT 15

THE REBBE,
TORAT
MENACHEM
5743:3, P. 1482

"There are three partners in the forming of a person: The person's father, mother, and G-d." The division of responsibilities in this partnership is as follows:

"The biological parents are responsible for the spiritual welfare of the child (education, for example). Meaning to say, G-d entrusted them with an extremely precious "deposit"—"a G-dly soul from On High"—with the hope and expectation that the parents will complete their assignment and see to it that this child's soul be overtly expressed in everything he or she does. A job well done means that when looking at this child, one should be able to identify that this is a member of the nation that was told by G-d, "And you shall be to Me a kingdom of princes and a holy nation."

"But when it comes to the physical needs of the child— that he be properly fed, clothed, and be healthy, etc.—that is G-d's share of the partnership.

"And when the parents observe their side of the partnership (by educating their child to be an upstanding Jew), then G-d observes His side of the partnership by providing the parents with all their needs (whether it be finances, health, etc.)."

בסגנון אחר: "שלשה שותפים באדם — אביו, ואמו, והקדוש ברוך הוא". וחלוקת השותפות היא

באופן שהענינים הרוחניים של הילד (חינוכו) הם תחת אחריותם של אביו ואמו, כלומר, שהקדוש ברוך הוא הפקיד בידם "פיקדון" יקר ביותר — "חלק אלקה ממעל ממש", מתוך תקווה שימלאו את תפקידם לדאוג שנשמתו של הילד תאיר אצלו בגלוי, כך שיהיה ניכר בו הענין ד"ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש";

ואילו הענינים הגשמיים של הילד — לזוננו ולפרנסו, לדאוג לבריאותו, וכיוצא בזה — הם תחת אחריותו של הקדוש ברוך הוא.

ולכן, כאשר ההורים ממלאים את חלקם בשותפות זו באופן המתאים (על ידי החינוך בדרך התורה ומצוותיה), הרי גם הקדוש ברוך הוא ממלא את חלקו בשותפות באופן המתאים (פרנסה, בריאות, וכיוצא בזה).

Parents' job is to mold their entire being in a way that allows their true identity to shine.

Showing by example of how to be a Jew, specifically from a young age, will ensure the child is always connected to their core.

